KETEBE

ISBN: 978-625-8904-33-8
© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 1787

Öykü

Yayın Yönetmeni
Furkan Çalışkan

Dizi Editörü
Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan
Maide Terzi

Düzelti
Mustafa Aplay

Kapak
Harun Tan

Mizanpaj
Özkan Kaya

1. BASKI

Ekim 2026
İstanbul

Ketebe Yayınları
Sertifika No. 49619
Maltepe Mahallesi Fetih
Caddesi No: 6 Dk: 2
Topkapı 34010 İstanbul
Tel: 212 612 29 30
e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt
Sertifika No. 49641
Marmara Yayıncılık Ltd. Şti.
Bahçelievler Mah. Hareket Ordusu
Sokak. No:7/1 Bahçelievler/İstanbul
Tel: 0212 554 01 31
e-mail: grafik@marmaracopy.com

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

DIŞARIDA DOKUZ AY

Bünyamin K.

KETEBE

Bünyamin K.

1971 yılında Maraş'ta doğdu. Uludağ Üniversitesi'nde Resim Bölümü okudu. İlk şiir kitabı 1992'de yayımlandı. Aynı yıl ilk kişisel resim sergisi Bursa'da açıldı. Bugüne kadar yurt içi ve yurt dışında 30 kişisel sergi açtı.

İnsan Saati ve *Kuyudaki Koro* dergilerinin yayın yönetmenliğini yaptı. *Eskittiğim Çantalar* başlıklı toplu şiirleriyle birlikte yayımlanmış 7 şiir kitabı var.

İçindekiler

Birinci Bölüm

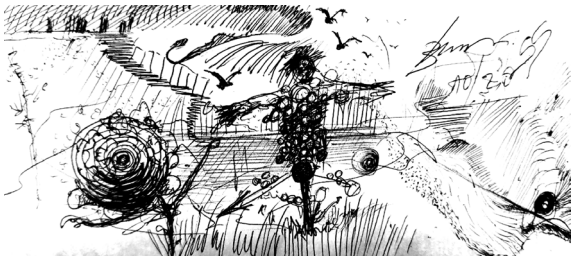
Ayvalar Ham 9
Aralık Pencere 15
Züleyha 19
Elma 25
Aydınlı Develeri 27
En Çok Annemi Özledim 29
Sarı Leyland 33
Yedialtmışbeşlik Şarkı 37

İkinci Bölüm

Siyah Bağcıklı Ayakkabı 45
Bozkır ve Şarampol 49
Ha Fahri Ha Ping Pon Masası 59
Emir Sultan'ın Hemen Aşağısında Bir Hece Taşına Yaslanışım 73
Tahtakale'de Gazel Okumak 89
Dokuzuncu Ay 99

Birinci Bölüm

Belki de evde saka olmadığı için
bütün bunlar

Ayvalar Ham

Benim bildiğim gaz feneri, ışıtsın diye yakılmaz.

Bağ evinde hikâye anlatıcısının horalı sesi abartılı yüz ifadeleriyle, el kol hareketlerinin gölgesiyle bir olsun diye yakılır. Börtü böcek kıpırtıları, şahmeran akışı, devin, derelere set olup yatışı için yakılır.

Hem Yusuf kuyuya atılırken derin bir nefes almak ve Yusuf kuyunun karanlık kumaşına çarpınca o nefesi yavaşça vermek için yakılır.

Benim bildiğim gaz feneri, bir ateşböceğinin dev oğludur. Karanlıklar önüne set olup bekler, dili ateş fitilidir. Göğsü yer altındadır, petrol denizidir. Kokusu bütün çocukluğumu sarar. Işığının çevresinde kanat şakırtıları eksik olmaz. Nefesi Bağdat'tan gelir. Camdan boynu, kurt uluyuşu gibi uzar.

Benim bildiğim gaz feneri, seyirciler yerleşip bütün ışıklar sönünce ve makara dönmeye başlayınca ateşten diliyle evleri evmiş gibi yapar.

…

Bugün de toprağa, çam pürlerine, ayva yapraklarına bulandım. Eylülün son boncuğunu da bulmuş oldum. Tuhaf bir böcekle uğraşıp durdum; dokundun mu bilye oluyor, boncuk oluyor. Toprağı elimle düzleştirip, ufak taşları ayıklayıp düz bir saha oluşturduğumda, bir fiskeyle dört adım yuvarlayabiliyorum böcekten bilyeyi.

Eylülün ortası. Her gün huğdan bu yana yüz bir adım atıp geliyorum, her gün erkenden, gün ışımadan, gök ısınıp yıldızların pır pır buzları henüz erirken sarnıcın üstündeki yer yatağımızdan sızıp pelitlerin üstünden, sekilerin ibiğinden, bademlerin dibinden, çakur çukur şu yoldan... Yedi buçuk yaşımdayım. Ben sekiz olmadan, bu ayvalar yetsin istiyordum. Yazık ki bugün gidiyoruz ve kaçtır gelip gidip bakıyorum, ayvalar ham.

Ben, Hanım halamın bizim bağdan geçip kendi bağına giderken beni görüp, "Otur karşısına, seç birini, saf-sabi nazarınla baka baka yetirirsin. Amma yetmesini istediğinden sakın gözünü ayırma! Birini seç ve sadece ona bak." demesiyle, yeşil ayvaların alnacında gün boyu otururken annemgil bu sabah eşyaları toplayıp yığmışlar dedemin atlı arabasına. Bilye böcekleri dikkatimi dağıtmasa seçtiğim ayvayı baka baka yetirirdim belki de.

...

Düştük yola. Annemin her tümsekte tembihlediği zıp zıp yürüyen ortanca ablamın elinde gaz feneri: "Tehennili ol, evme! Uz yürü! Yek yek yelme, şehirde de kullanıciyk onu!" Belki de başka kırılabilecek yahut daha değerli eşya yok ki diğer kardeşlerimin elleri boş, neşeleri tam. Geriye dönüp dönüp

bakmanın dışında kederleri yok. Geride çerme çeşit ağaçlar, başakçılar için üzerinde üç beş hetif üzüm bırakılmış kabarcık, mahrabaşı, azezi, çavuş üzümü, yıldız ve külefi teyekleri... Uzaklaştıkça kırmızılaşan, güzde, kışta, ilkyazda, avkalanmış toprak, biz gidince yüzüstü uyuyacakmış gibi.

Göv kayadan aştık. Kovboy'un evini geçtik. Bir değirmeni, bir oduncu dükkânını, seyrelmiş bir karpuz sergisini de geçip Kısıkkaya'ya dönmeyince fark ettim ki eve gitmiyoruz. Dedem, kör atını dağa çevirdi. At arabasının sol cenahını kaplayan masere kazanının bakır küpesi tınladı. Annem kararlı bir komutan gibiydi. Bağ bozumuyla dönüyorduk eve. Dedemin kurduğu bağı bozup da mı yola koyulmuş olduk?

"Erkilet Güzeli mi bozdu? Biz mi bozduk? Kim bozdu anne? Kurulu bağı neden bozduk? Serpenelere sarılı üzüm dallarını neden toprağa yatırdık? Yaz boyu ayakta yorulmuşlar mı ki?" Arabanın yanında nefes nefese yürüyor annem. Ben çuvalların üstünde, yerden yetmiş metre yukarıdayım. Taa oradan soruyorum, borazanlarla. Annem, dört nefeste:

"Kurar-sın, bozar-sın," diyor.

Dedem, tek gözü keder atının yularını çene altından tutmuş, yere bakarak yürüyor. Beyaz, yaşlı atın terkisi, sağrısı ateş köpüğü; yukarıdan aşağı sadece şapkası görünen, dev Orso'dan az kısa boylu dedem yokuş adımları atıyor; kafayı az öne doğru sallayarak, bel hafif bükük. Yorgunluklarını anneme hissettirmemeye çalışıyor bu iki keyif yoksulu, bu iki gam işçisi. Annem kararlı bir komutan gibi. Kardeşlerim yüz bir adım geride.

"Babam nerede?"

Annem zırhlar kuşanmış bir komutan, yürüyor. Hiç yorulmayacak bir fil gibi basıyor yere. Yo yo, tam olarak büyük bir Kızılderili kabilesinin orta yerinden geçen, oklar atıldıkça güçlenen bir bufalo gibi. Dağa doğru çıkıyoruz, Ahır Dağı'na. Boz topraklar toz olup savruluyor.

“Evimize... gidiyoruz. Baban... orda.”

Annemin evine gidiyoruz. Kör topal bir iş yürüten babam, ben doğduğumda başlamışmış bu evi yapmaya. Önceki oturduğumuz ev bizim değilmiş. Bunu şimdi öğreniyorum, yerden yüz yetmiş beş metre yukarıda öyle üzülüyorum ki... Ya benim bahçeye kara taşlarla yaptığım karargâhım ne olacak? Ya gömülerim? Gül sırasının arka kısmındaki bahçeye, duvar dibine gömdüğüm bin beş yüz tane gazoz kapağım? Her ikindide çay ocaklarının önlerinde tavla oynayanların ayakları altından kurtara kurtara çoğalttığım hazinem çürür toprak altında. Bir ordu kurmak için biriktirmiştim, yağmurda, çamurda günlerce uğraşmıştım biriktirmek için. Adamlarıma postallar, deri yelekler, kalpaklar, sadaklar diktirecektim; kılıçlar, kamalar, mızraklar ısmarlayacaktım o servetle.

Göründü annemin evi. Çevrede birkaç ev daha var. Annemin evinin duvarları, kum briketten yapılmışsa da yüksek kale surları gibi. Kapısı Hayber’in kapısı gibi. İki kanatlı. Bir anda sekiz atlı yan yana girebilir bence. Dünyanın en büyük ağaçlarından kesilip biçilip yapılmış. Hayber’in kapısı gibi. On iki cengâver yan yana girebilir bence. Beş kardeşim de gerilerden koşarak kapıya kadar geldiler. Sıyrılarak indim bulutların, kargaların, ala sansarların, atmacaların göğünden aşağı. Ordumuzun bin çuval ganimetinin üstünden akarak, atın kuyruğundan sıyparak indim ve kıyafetimi düzelttim. İki abim çuvalları çekip indirmeye koyuldular.

Annem yalnız bir kahraman. Ne annesi ne de kız kardeşleri, teyzeleri, halaları var. Zembillerle üzüm çekti bütün yaz, yığdı, tepeler kurdu. Sonra kazanlarda kaynattı, çemrenip salda ezdi, mengenede suyunu öyle bir çıkardı ki üzümlerin, ben gördüm, hayret ettim. Annem, elini pusatlarının arasından hırkasının cebine soktu, kaval kemiğimden daha büyük bir kurşun kaplama anahtar çıkardı. Bakır-kurşun-krom karı-

şımı. Zaloğlu Rüstem'in miğferinden eritilerek yapılmış bir anahtardı bu. Dedem, bu anahtarı kazmasını, baltasını götürdüğü demircide yaptırmış olabilir. Bir elle taşımak mümkün değil; fakat annemin sımsıkı avcunda. Annem anahtarı çevirirken "Bismillah." dedi. Bahçe kapısının bir kanadı camız sesleriyle, at kişnemeleriyle arkasına kadar açılırken kırk yıl sürecek bir rüzgâr gibi içeriden savaşlardan dönmüş bir ordunun nefesi geldi. Ev, dünyanın en büyük hanlarından birine benziyordu. Babam belirdi birden. Hayli düşünceli duran yüzünün dudak kısmını ve göz çevresini, kulağını kaşımış gibi yaparak şıra mengenelerinin gıcırtısıyla gülümsemeye çevirdi.

Akrabalar, komşular göz göremeyecek kadar uzaklarda, aşağılarda kalmıştı. Hatın analar, dev halalar, tepenin arkasında, uğultuları duyulmayacak kadar uzak bir ülkedeler. Annem masere kazanının bir kulpundan tutup, at arabasının köşesine kadar çekti. Evinin bahçesinde topladığı nefeslerden hıhlayarak "Ya Allah!" dedi.

...

Evin bahçesinde birkaç fidan ve babamın briket hanesinden getirdiği, Donkişot'un yel değirmenine benzer dev gibi bir briket makinası vardı. Makine parçaları, lavabo, tuvalet taşı kalıpları, düşmanlar için mezar taşları bile vardı. Yani bir ordu için teçhizatların bir kısmı... Briket makinası görünümlü mancınık, tuğla görünümlü gülleler, fasulye sırıklarına benzer mızraklar, büz kalıbı görünümlü kelepçeli zırhlar. Ne ki ordu kurmak için bunlar yetmez. Büyük bir servet lazım, çok büyük.

Her şey bir yana, bahçede bir de saat çiçeği vardı. Ayşegül ablama göre "her şey bir yana", muhteşem bir saat çiçeği; urum dutuyla sarmaş dolaş, kan revan bir saat çiçeği; dal uçlarında öğle vaktini gösteren saatlerle dolu bir sarmaşık. Ortanca ablama göre de sarmaşık hem çerçeveleri takılmamış olan

pencerelere ulaşınca bir pencere tülü gibi duracak hem de her sabah, pencereden saati sorarız dediği bir narin bitki... Büyük ablam gülümsüyor. Onun fikrini kimse bilemez, dinler ve gülümser. Bazen dinlemeden gülümser. "Aklına ne geldi? Bize de söyle!" Söylemez, gülümser.

"Hepsi doğru vakti göstermek zorunda." dedim. Yanlış gösterenin kellesini almalı bence. Her biri Çinli suratına benziyor! Her biri Ye'cüc Me'cüc uykusu! Hepsi dün geceden kan revan... Bunlar saat çiçeği değil! Bu gece yarısı göreceksiniz, değil! Değil! Gülün siz, kan uykumuzda göreceksiniz.

Gülün siz, gülün!